

Presentasjon som veileder implementering av Basissamtaler i systematisk pårørendesamarbeid for ledere, fagutviklere og andre med implementeringsansvar

VESTRE VIKEN

SYKEHUSET I VESTFOLD

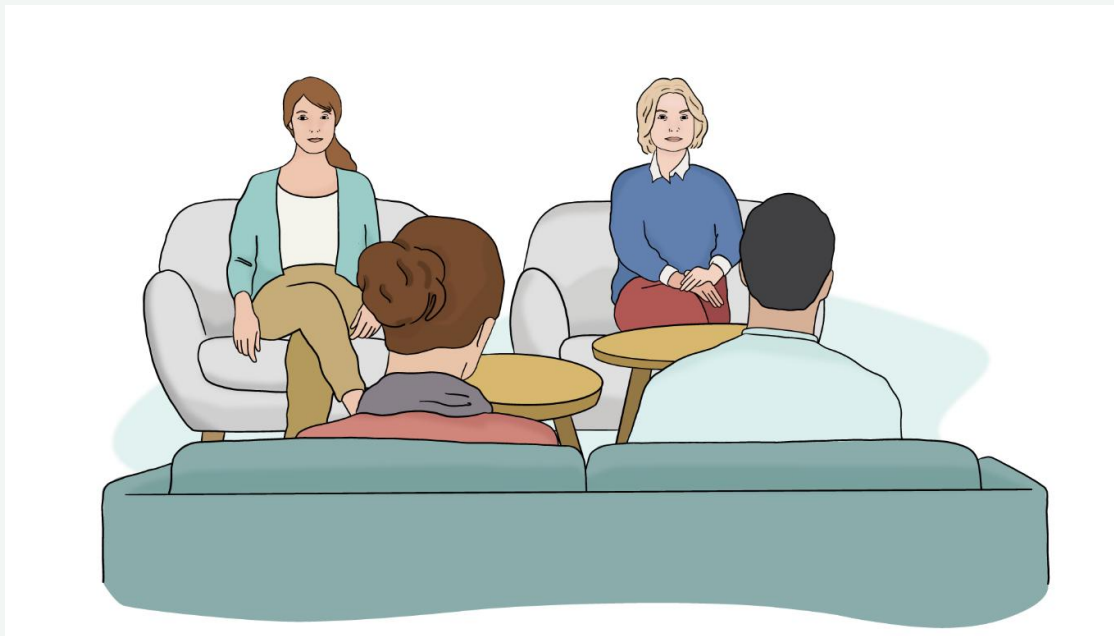
SYKEHUSET ØSTFOLD

SYKEHUSET INNLANDET

Innehold for implementeringsansvarlige

- Bakgrunn for tiltaket –Tre basissamtaler
- Presentasjon av tiltaket
- Implementering og kompetanse
- Forberedelser
- Plan for ansattes kompetanseheving
 - kompetanseportalen
 - den enkeltes kompetanseplan
 - plan for det som skal skje på deres enhet

Samarbeid Pårørendealliansen og FoU-avdelingen, Vestre Viken

Film laget på oppdrag av HSØ til pasientsikkerhetsuken 2025

Hilde N. Nymoen

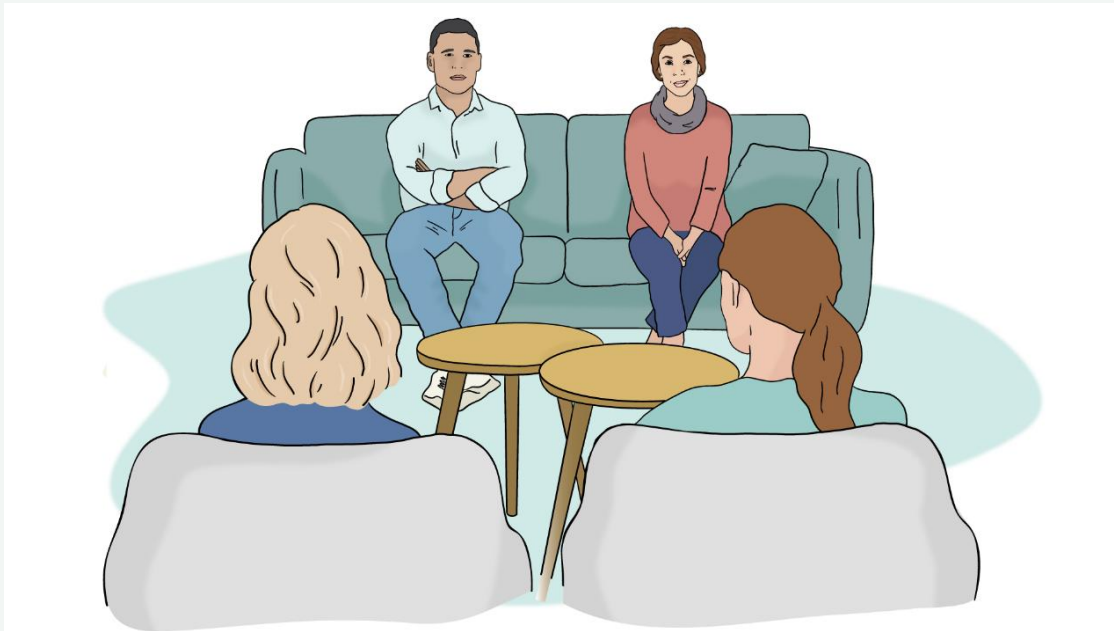
Spesialrådgiver, FoU-avd. PHR
Vestre Viken HF

Når en nær person blir alvorlig syk,

Link og QR-
kode til
nettside:
[Vestre Viken](#)
[pårørende-](#)
[veiviseren](#)

Helseforetak skal ha systemer for pårørende-involvering

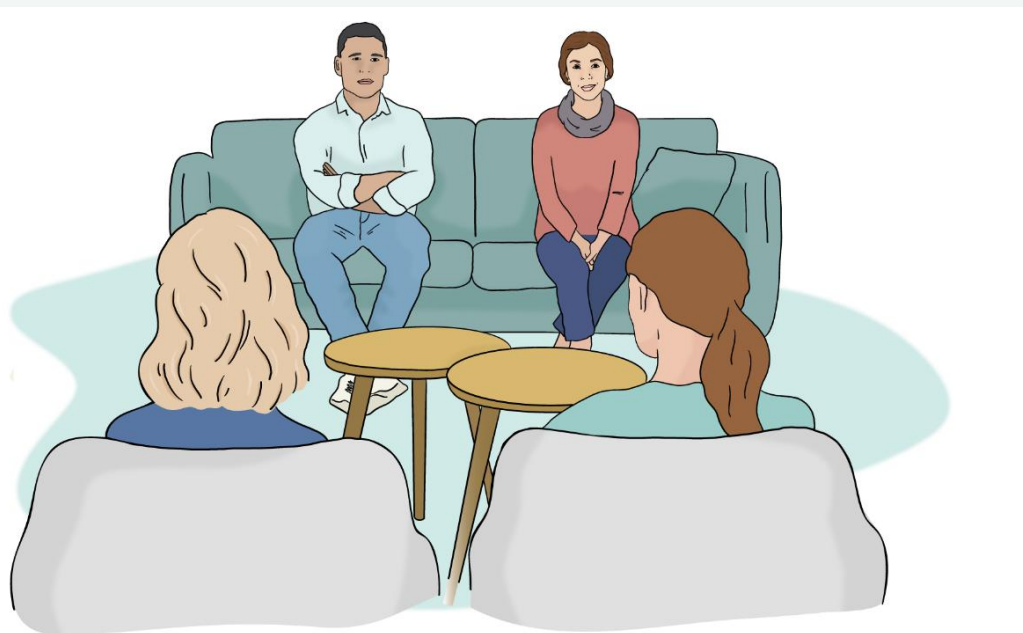
- Helse- og omsorgstjenesten skal ha systemer og rutiner som legger til rette for informasjon og dialog med pårørende
- Pårørende kan også ha behov for støtte og hjelp for egen del
- Rammer for dialog med pårørende er ledelsens ansvar og må kommuniseres til pasienter, brukere og pårørende
 - [Plikt til pårørendeinvolvering og støtte – Helsedirektoratet](#)

Hva gir basissamtaler i systematisk pårørende-samarbeid?

Implementeringsprogram som ivaretar både tidsklemme og manglende kompetanse:

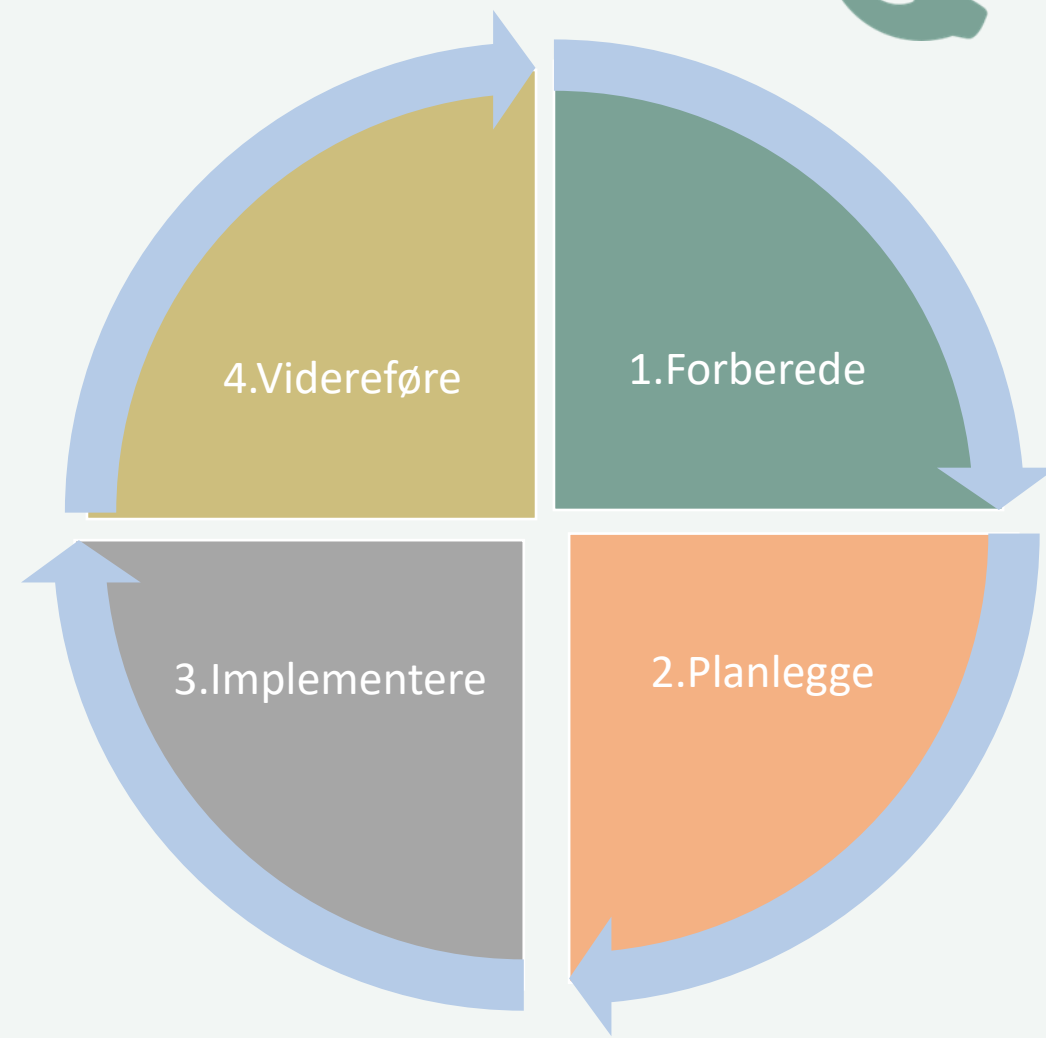
- Samtaleguide som trygger helsepersonell i møte med pasienter og pårørende
- E-læringsprogram som gjør det lettere å komme i gang
- Helsefaglig Simulering med VR for å trene på Samtaleguiden
- Fraser som kan hjelpe på tidsklemma og kvalitetssikre dokumentasjonen
- Rutiner for gjennomføring

Implementeringsprosessen

For å lykkes med implementering, er det essensielt å arbeide planmessig, målrettet og systematisk. Her er noen sentrale faktorer:

- **Støtte fra ledelsen:** Tiltaket bør være godt forankret i ledelsen, og lederskapet må være sikret på lang sikt. Aktiv og støttende ledelse gjennom hele prosessen er avgjørende.
- **Organisasjonens beredskap:** Sørg for at organisasjonen er rigget for nødvendige endringer. Dette inkluderer et implementeringsteam og tilgjengelige verktøy.
- **Motivasjon:** Motivasjon er viktig på alle nivåer i organisasjonen. Uten motivasjon blir det vanskelig å gjennomføre endringsarbeidet

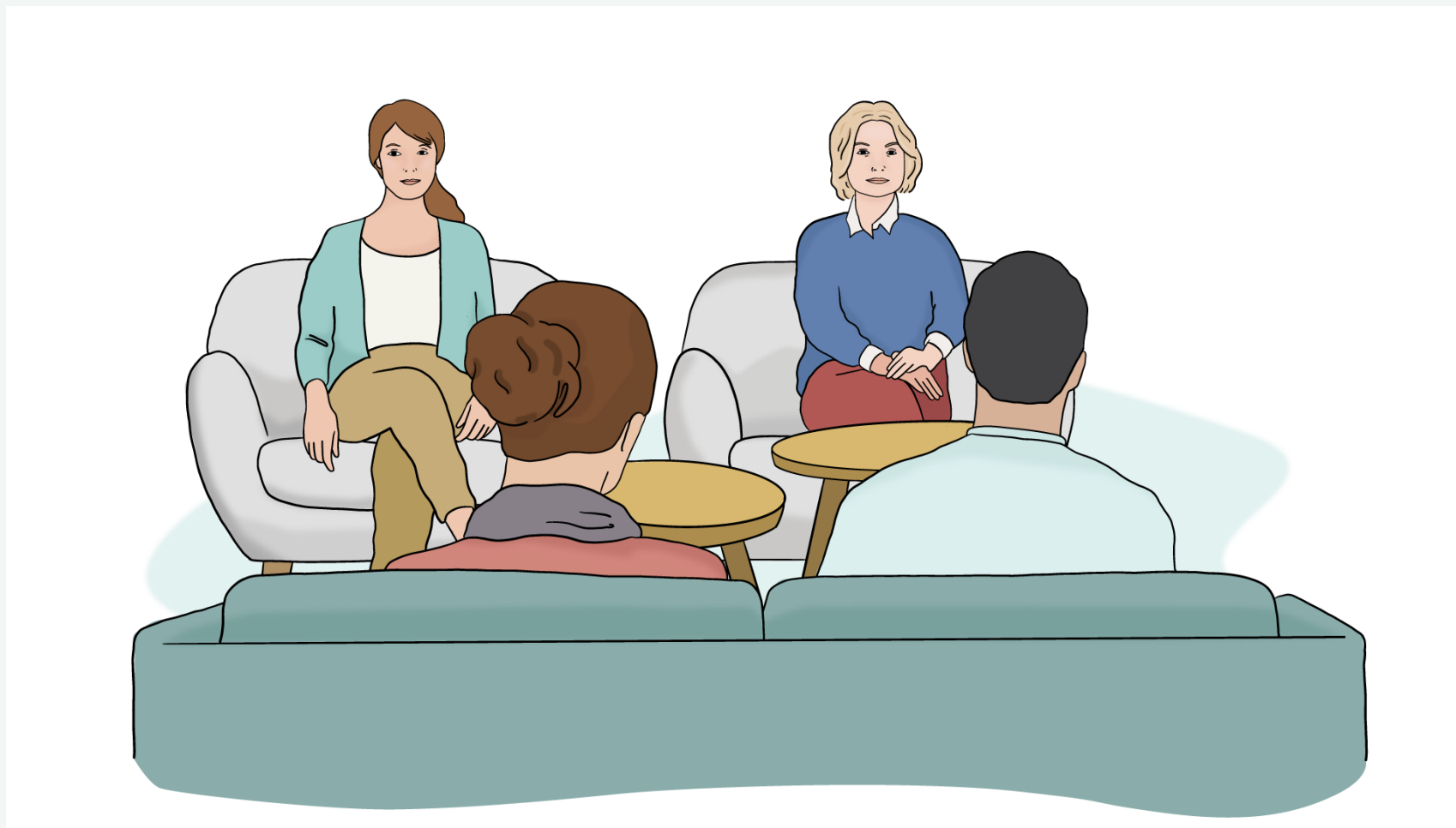
Implementeringen består av tre deler:

Kompetanseheving til ansatte

Tilby og gjennomføre samtaler til pasienter og pårørende

Kvalitetssikring av samtalene - kvalitativt og kvantitativt

Produkter som er utviklet for implementeringen

PSYKISK HELSE OG RUS

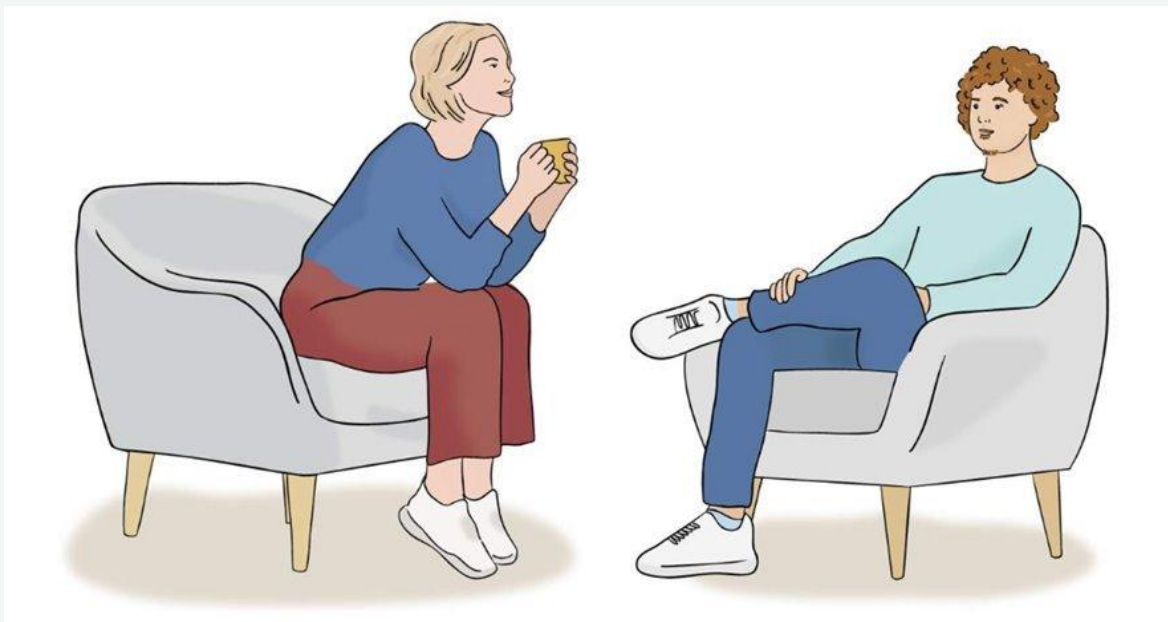
Veiviser i systematisk pårørendesamarbeid

Læringsprogram for helsepersonell i systematisk pårørendesamarbeid. Programmet er en presentasjon av en samtaleguide basert på forskning og nasjonal pårørendeveileder. Det blir introdusert tre basissamtaler for pårørendeinvolvering og hvordan de kan integreres i klinisk praksis.

- Nettside for helsepersonell i systematisk pårørendesamarbeid
- Presentasjon av en samtaleguide basert på forskning og nasjonal pårørendeveileder
- Det blir introdusert tre basissamtaler for pårørendeinvolvering og hvordan de kan integreres i klinisk praksis
- [Veiviser i systematisk pårørendesamarbeid - Vestre Viken HF](#)

E-læringsprogram

- Sammendrag av det digitale læringsprogrammet på internett.
- Mål: gi basiskunnskap om systematisk pårørendesamarbeid
- Lenke:
https://rise.articulate.com/share/nScPZDb8-lCeRB8vNPPstdvyU3H_CYRs#

VR-basert simulering

Presenterer en klinisk
Situasjon i VR-briller

VR-briller gir kroppslige og
emosjonelle opplevelser som
kan øke refleksjons-
og læringspotensialet

Refleksjon er ferdigheten som
Skal trenes for å forstå egne
Tanker, følelser og handlinger

Tilpasninger til deres seksjon

Opprette et forbedringsteam:

- Pårørendekoordinator, klinikere (1-2), merkantil/leder og kvalitetsrådgiver

Forbedringsteamet går igjennom og gjør lokale tilpasninger i følgende dokumenter:

- Prosedyre «Pårørendesamarbeid»
 - opprettes i lokalt eHåndbok-system
- Fraser
 - gjør tilgjengelig i DIPS
- Informasjon/brev til pårørende
 - vurder å publisere brevet på helseforetakets internett
- Andre oppgaver for forbedringsteamet som beskrevet i Veiviseren:
 - Følge plan for kompetanseheving
 - Gjøre oppslag i journal

Oversikt over fraser – til bruk i dokumentasjon

Her er et eksempel:

Søk i

☐ Frasekode

☒ **Stikkord**

Frasetype

☐ Mine fraser (Ctrl+F7)

☐ Avdelingens fraser (F7)

☒ **Felles fraser (Shift+F7)**

på

Frasekode	Beskrivelse	Stikkord	Fa
★ J_PS KARTLEGGINGVS	PHR FRASE KARTLEGGINGSKJEMA IFT VARSIGNAL	SKJEMA VAR...	
★ J_PS PÅRØSAMEPI	PHR FRASE SOM LEGGES INN I EPIKRIS	PÅRØRENDE...	
★ J_PS PÅRØSAMFELLES	PHR FRASE FELLES SAMTALE PAS OG PÅRØRENDE OM SAMARBEID	PHR FRASE F...	
★ J_PS PÅRØSAMINNK	PHR FRASE SOM LEGGES INN I INNKOMSTJOURNAL	PÅRØRENDE...	
★ J_PS PÅRØSAMPAS	PHR FRASE SAMTALE MED PASIENT OM PÅRØRENDESAMARBEID	PHR FRASE S...	
★ J_PS PÅRØSAMPÅRØ	PHR FRASE SAMTALE MED PÅRØRENDE OM PÅRØRENDESAMARBEID	PHR FRASE P...	

Overskrifter i prosedyren for systematisk pårørendesamarbeid

1. Dokumentere opplysninger om hovedpårørende
2. Innhente og dokumentere samtykke om å kunne ta kontakt med pårørende
3. Kontakte pårørende og sette dato for felles samtale
4. Barn som pårørende
5. Basissamtaler blir gjennomført og dokumentert
6. Oppsummering om pårørendesamarbeid i epikrise ved utskrivelse

Eksempel på pårørendeбrev

Pårørendeбrev – ADPS, Døgnseksjonen Sikta

Du får denne informasjonen fordi du er pårørende til en person som er i behandling hos oss.

Familie og nettverk kan oppleve store belastninger når noen som står dem nær har psykiske lidelser eller ruslidelser. Nettverket kan samtidig være til hjelp for pasient og en ressurs i behandlingen.

De beste resultatene får vi når pasient, pårørende og behandlere samarbeider. Vi ønsker å samarbeide med deg som pårørende for å gi best mulig behandling til pasienten. Som familie og pårørende er du ofte pasientens viktigste omsorgsperson og samarbeidspartner. Det er

Her et utklipp fra brevet til
døgnseksjonen til Asker DPS i
Vestre Viken

<https://www.vestreviken.no/behandlinger/for-deg-som-er-parorende/parorendeбrev---adps.-dogneseksjonen-sikta>

Helse sør-øst Kompetanseportalen

- Ta i bruk kompetanseplaner med opplæringskrav og sjekkpunkter tilpasset enkelte yrkesgrupper, avdelinger, grupper av ansatte eller alle ansatte
- Gi ansatte oversikt over egen kompetanse og kompetanseutvikling samt hvilken kompetanse som kreves for den enkeltes funksjon
- Send ut påminnelse til leder og medarbeider når kompetansen skal oppdateres, f.eks. årlig opplæring
- Dokumentere gjennomførte medarbeidersamtaler og holde oversikt over kompetanseutviklingstiltak som er avtalt mellom leder og ansatt i medarbeidersamtalemodulen

Innhold i kompetanseplanen

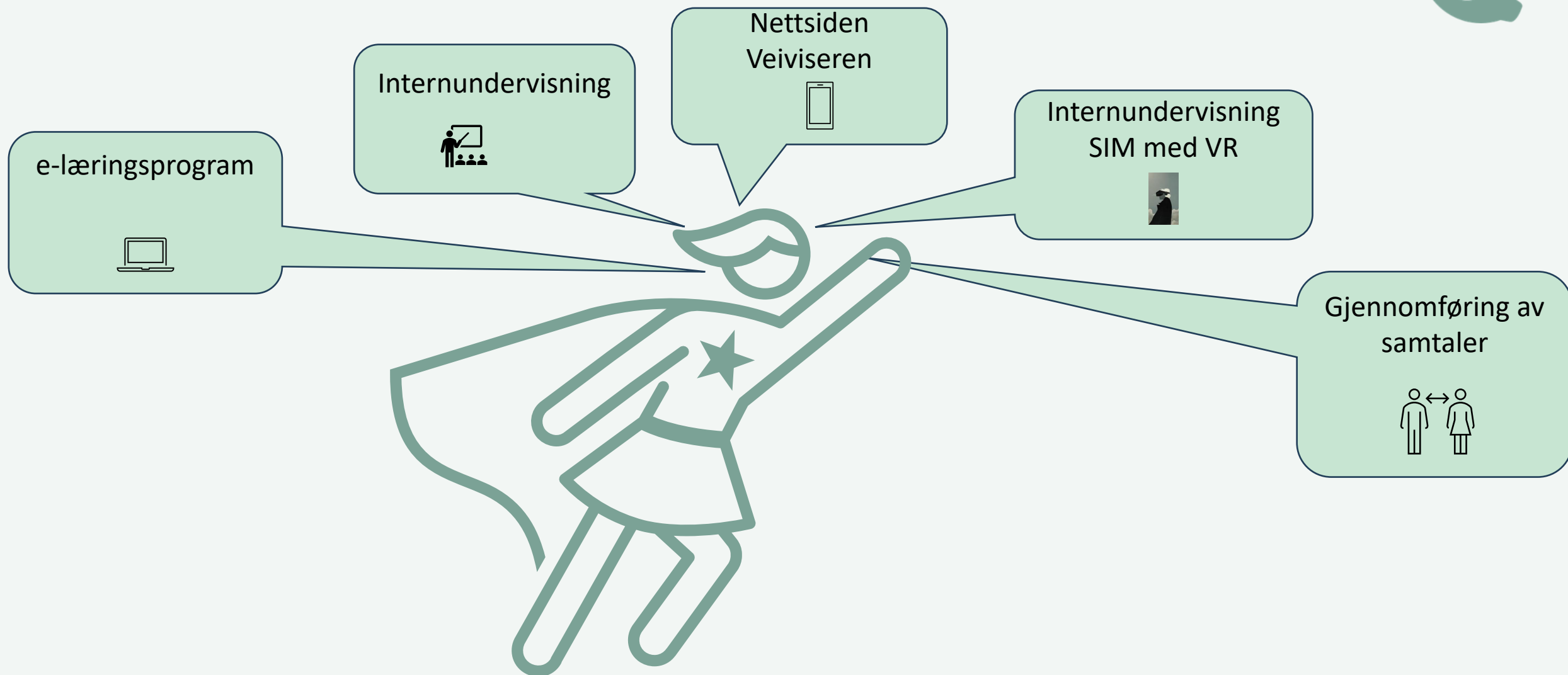
HSØ-Grunnopplæring og gjennomføring av systematisk pårørendesamarbeid

1. Gjennomføre E-læringsprogrammet
2. Delta på felles Internundervisning
3. Delta på Internundervisning med helsefaglig simulering etter bruk av VR-film
4. Gjennomføring av de tre basissamtalene for pårørendesamarbeid
 - Samtale med pasient
 - Samtale med pårørende
 - Felles samtale med pasient og pårørende

Hensikt: å sikre at den ansatte har basiskunnskap og ferdigheter i systematisk pårørendesamarbeid

Kompetansehevende tiltak

Internundervisning - to tilfeller

Felles internundervisning (60 min)

Døgnenheter:

Undervisningen gjentas for å sikre at alle ansatte får deltatt.

Ansvar for planlegging og gjennomføring:

- Leder/fagutvikler/forbedringsteam
- Kan med fordel gjøres som en fagdag

Helsefaglig simulering med hjelp av VR-film (60-90 min)

Ansvar planlegging:

- Leder/fagutvikler fordeler ansatte i grupper på 8-10 personer og finner dato.

Ansvar for gjennomføring:

- Godkjent fasilitator
- fagutvikler/pårørendekoordinator

Tilnærming som fremmer implementeringsprosessen

- Lederforankring - delta i forbedringsteamet
- Avsett tid til tema på fagdager
- Visualisere -gjør materiell tilgjengelig på felles rom og felles digitale arenaer sett familiesamarbeid som punkt på teammøter, tavlemøter eller andre faste møter
- Praktisere *learning by doing*
 - Ansatte i teamet eller annen nøkkelperson gjennomfører samtaler sammen med de som er usikre
 - Sett av noen minutter på faste møter for å informere/tematisere å ta i bruk basissamtalene

Målinger av implementeringen

- Legge til rette for gjennomføring av målinger planlegge tidspunkt
- Se nettsiden for egne dokumenter og sjekkliste egen presentasjon til kvalitetsrådgiver eller målingsansvarlig
- Kompetanseplan –hvem kan hente ut rapporter?